

Звіт

за результатами дослідження

"Стану місць тимчасового проживання та потреб мешканців з числа осіб похилого віку та осіб з інвалідністю "

Листопад 2025

Зміст

Методологія	3
Ключові результати.....	4
Криворізька міська територіальна громада	5
м. Кривий Ріг, Салтиківська 38.....	5
м. Кривий Ріг, вул. Саматічна 8.....	7
Нікопольська міська територіальна громада	9
м. Покров, вул. Центральна, 49/2.....	10
П'ятихатська міська територіальна громада	11
м. П'ятихатки, вул. Садова, 116.....	12
Верхньодніпровська міська територіальна громада	14
м. Верхньодніпровськ, вул. Дедишка, 1.....	14
м. Підгородне, вулиця Геологів, 113.....	17
Дніпровська міська територіальна громада.....	18
м. Дніпро, пров. Ялицевий 5.....	19
м. Дніпро, вул. Ясельна 1.....	21
Любимівська сільська територіальна громада	23
с. Любимівка, вул. Передова 13	23

Методологія

Сектор: Protection, Shelter

Проект: Друге резервне виділення коштів ГФУ у 2025 році. Підтримка гідного життя для ВПО з обмеженою мобільністю.

Адреси де розташовані МТП: м. Кривий Ріг (Салтиківська, 38), м. Кривий Ріг (Саматічна, 8), м. Покров, м. П'ятихатки, м. Верхньодніпровськ, м. Підгороднє, м. Дніпро (Ялицевий, 5), м. Дніпро (вул. Ясельна, 1), с. Любимівка.

Період збору даних: 10.11.2025 - 17.11.2025

Методи збору даних, які були використані:

1. опитування мешканців МТП з числа осіб похилого віку та осіб з інвалідністю
2. напівструктуровані інтерв'ю з ключовими інформантами: представниками ОМС та керівниками МТП

Мета дослідження: Визначити стан місць тимчасового проживання, потреби мешканців з числа осіб похилого віку та осіб з інвалідністю та перспективи подальшого функціонування колективного центру в якому вони перебувають

Ключові результати

Результати дослідження демонструють комплексні потреби мешканців МТП, наявність перешкод в доступі до соціальних, психологічних, юридичних та медичних послуг, а також обмежену спроможність громад забезпечувати довготривалу підтримку. Значна частина мешканців МТП проживає в них понад рік, а можливість та наміри повернутися до власного житла має лише незначна частка опитаних.

Базові потреби залишаються найактуальнішими у всіх локаціях. Найчастіше респонденти відзначали потребу в продуктах харчування, засобах гігієни, ліках та доступі до медичних послуг, а також товарах першої необхідності. У частині МТП спостерігається нестача обладнання та предметів побуту, що ускладнює повсякденне життя маломобільних людей, людей з інвалідністю та людей старшого віку.

Особливо помітними є труднощі з доступом до послуг. Юридична допомога, консультації психолога та соціальний супровід залишаються необхідними та часто недоступними через відсутність фахівців, графіка прийому або можливості пересування. Значна частина мешканців потребує допомоги в оформленні документів, супроводі до лікарні, закупівлі ліків та продуктів. Респонденти також вказують на труднощі в доступі до послуг через фінансові обмеження, відсутність транспорту, черги та нестачу інформації про доступні сервіси. У багатьох МТП фіксується брак засобів для пересування — палиць, милиць, ходунків та крісел колісних, що створює додаткові бар'єри для мобільності.

У деяких громадах приміщення МТП не повністю відповідають стандартам безбар'єрності та потребують ремонтів або дооснащення. Частина локацій потребує облаштування пандусів, поручнів, ремонтів у санвузлах, адаптації входів та коридорів для людей з обмеженою мобільністю.

Більшість громад демонструє готовність підтримувати мешканців, однак можливості є обмеженими через нестачу фінансування, кадрів та матеріальних ресурсів. Для повноцінної роботи місць тимчасового перебування необхідні додаткові кошти на ремонти, персонал, соціальні послуги, засоби гігієни та медичне забезпечення.

Криворізька міська територіальна громада

Громада налічує 600 000 осіб, серед яких 88 298 — внутрішньо переміщені особи. У громаді функціонує 14 місць тимчасового проживання (МТП).

Представник ОМС повідомляє, що в громаді наявні МТП, де переважають особи похилого віку та люди з інвалідністю. Ці центри потребують відновлення. Пріоритетними для відновлення є МТП за адресами: вул. Салтиківська 38, вул. Самотічна 8, Ф. Караманця 37б, вул. Калнишевського 18.

Респондент зазначає, що громада вважає пріоритетною соціальну послугу «притулок», а комунальні об'єкти, які можна облаштувати під стаціонарний догляд (до 35 осіб), наразі відсутні на балансі громади. Стан наявних об'єктів характеризується як потребуючий ремонту: відсутні підйомники з першого на наступні поверхи, потребують ремонту житлові кімнати, санвузли та кухні. Поточної проектно-кошторисної документації на проведення ремонту або реконструкції таких будівель немає.

Потенціал для створення безбар'єрного доступу є, але об'єкти потребують значного вдосконалення. Представник ОМС зазначає, що для приведення об'єктів до стандартів доступності необхідне проведення ремонтних робіт, облаштування підйомників та здійснення інших заходів.

Представник ОМС повідомляє, що громада **не здійснює оцінку потреб мешканців у соціальних послугах** відповідно до законодавства (Наказ Мінсоцполітики № 1169-23), однак громада **має стратегію розвитку у сфері надання соціальних послуг**, зокрема спрямовану на розвиток соціальних послуг за різними галузями та супровід дітей з інвалідністю.

На території громади є комунальні та інші надавачі соціальних послуг, здатні забезпечити послугу притулку або стаціонарного догляду.

Представник ОМС зазначає, що діючі МТП у громаді продовжать **використовуватись як місця тимчасового проживання на час воєнного стану**. Громада готова бути надавачем соціальних послуг після реалізації проекту ремонту та облаштування, а також має спроможність забезпечити сталість роботи МТП.

Додатково респондент повідомив, що будинки милосердя неможливо включити до переліку МТП відповідно до законодавства, хоча вони також потребують покращення умов проживання.

м. Кривий Ріг, Салтиківська 38.

Керівник МТП зазначив, що тимчасове житло надається для внутрішньо переміщених осіб. На даний момент у центрі проживає 123 особи, всі – ВПО. Колективний центр розрахований на 150 ліжко-місць, тобто заповненість майже повна. Плата за перебування з мешканців не стягується.

Будівля МТП є державною власністю, письмова згода на використання отримана. Загальний технічний стан будівлі оцінюється як незадовільний. МТП забезпечене базовими комунікаціями: водою, теплом, електрикою та каналізацією. Частково присутні елементи доступності – поручні та широкі двері. Потребує облаштування пандусів, доступних санітарно-гігієнічних кімнат та ліфта для людей з обмеженою мобільністю. У центрі проживає 14 осіб з інвалідністю або з обмеженою мобільністю.

Керівник МТП зазначає, що мешканці потребують наступних базових послуг і ресурсів: теплий одяг, ковдри, постільна білизна; ліки та медичні послуги; засоби для приготування їжі (плити, посуд, пальне); укриття; допомога людям з інвалідністю в побутових справах; гігієнічні засоби (миючі засоби, рукавички тощо).

МТП не отримує підтримки від благодійних організацій, що свідчить про потенційний дефіцит ресурсів. Керівник зазначає, що на час воєнного стану МТП продовжить надавати тимчасове житло. Після завершення війни будівля планується використовувати як студентський гуртожиток; надання соціальних послуг після цього не передбачене.

У дослідженні потреб також взяли участь 39 мешканців даного МТП, серед яких 36 % чоловіків та 64 % жінок. В опитуванні взяли участь: самотні люди похилого віку (60+) — 82,1 %, люди з інвалідністю (1, 2 група та інвалідність з дитинства) складають 28,2 % та люди з важкими захворюваннями — 12,8 %.

Мешканці проживають у МТП понад один рік; 43,6 % розглядають можливість повернення до власного житла, 56,4 % — ні. Переміщатися далі не планує ніхто.

Найбільше респонденти потребують сприяння в забезпеченні термінових базових потреб — 82 %, зокрема в:

- ліки та медичні послуги — 100 %
- засобах гігієни — 100 % (Мило, Шампунь, Рушники, Вологі серветки, Туалетний папір (100%), Зубна паста та зубна щітка (97%), Пральний порошок / мило для прання (94%), Антисептик для рук (69%), Підгузки для дорослих / урологічні прокладки (66%), Одноразові рукавички (66%), Засоби для догляду за шкірою (крем для рук, крем від пролежнів) (59%), Гребінець або щітка для волосся (50%), Крем або мазь від подразнень шкіри (41%), Губка / мочалка на ручці (28%), Ємність або пляшка для особистої гігієни (25%), Одноразові пелюшки або простирадла (13%))
- продуктах харчування — 62%
- товарах першої необхідності (одяг, побутові речі) — 50 %
- питній воді — 37 %
- транспортному переміщенні — 3 %

Інші потреби теж є актуальними для мешканців, при цьому згадувалися рідше:

- Перенаправлення до спеціалізованих закладів та вузькоспеціалізованих фахівців – 10%

- Допомога в побутових справах – 8%, переважно: прибирання житла (100%), приготування їжі (67%), прання або догляд за одягом (33%), закупівля продуктів і ліків (100%), супровід до лікаря, аптеки або соціальних установ (66%).
- Фізична терапія, реабілітація – 5%
- Допомога зі збором та подачею документів – 5%
- Представництво інтересів перед третіми особами – 5%
- Юридична підтримка, психологічна підтримка, надання інформації – по 3%
- Засоби для самостійного пересування – 2%
- Заходи для інтеграції в громаду – 2%

64% респондентів зазначили, що мають легкий доступ до всіх необхідних послуг, 18% не мають можливості звернутися, і ще 18% не мають потреби у послугах.

Основними перешкодами в доступі до допомоги або послуг є: висока вартість послуг / брак коштів – 86%, черги та тривалий процес отримання послуг – 29%, транспортні труднощі – 28%, відсутність необхідної інформації та кваліфікованих фахівців – 14%.

Надавачі, до яких мешканці звертаються, включають благодійні організації (Карітас – 96%, інші – 52%) та державний сектор – 64%.

Про відсутність перешкод у доступі маломобільних груп до кухні, санвузлів, кімнат та вулиці повідомили 95%. При цьому мешканці звернули увагу на необхідність покращення доступності, а саме: модернізації ванних кімнат (поручні, сидіння) – 85%, встановлення пандусів/ліфтів – 44%, заміна сходів на пологі конструкції або встановлення перил – 5%.

Респонденти рідко брали участь у плануванні житлових програм, тільки 3% мають відповідний досвід, однак 26% висловили готовність долучитися у майбутньому.

Усі респонденти ознайомлені з правилами проживання в МТП.

62% долучаються до допомоги з утриманням МТП, оскільки це є обов'язковою умовою проживання, 20% – долучаються за власним бажанням і 18% – не залучені. Основними видами допомоги є: прибирання (74%) та чергування на кухні (67%). 42% повідомили про наявність санкцій за ігнорування обов'язків, при цьому 58% – не підтвердили наявності санкцій.

Ніхто з респондентів не отримує рахунків за проживання, що свідчить про безоплатне забезпечення послуг у МТП.

м. Кривий Ріг, вул. Саматічна 8.

На даний момент у центрі проживає 29 осіб, усі – ВПО, при загальній кількості ліжко-місць 70. Мешканцям не виставляються рахунки за перебування.

Будівля комунальна, письмова згода на використання наявна. Загальний технічний стан потребує поточних робіт. Центр забезпечений базовими комунікаціями: водою, теплою,

електрикою та каналізацією. Що стосується доступності, наразі є лише пандус, у зв'язку з цим є потреба в додатковому облаштуванні, а саме встановленні широких дверей та поручнів. У МТП проживає 2 особи з інвалідністю або з обмеженою мобільністю.

Мешканці потребують забезпечення наступними ресурсами та послугами: питна вода, засоби гігієни, теплий одяг, ковдри та постільна білизна, засоби для приготування їжі (плити, посуд, пальне), предмети побуту (меблі, побутова техніка).

Центр отримав допомогу від інших фондів, зокрема у вигляді ремонту кімнат, встановлення вікон у деяких приміщеннях, облаштування їдальні, забезпечення світлом та опаленням. Потреба в додаткових засобах для пересування (ходунки, крісла колісні, милиці) відсутня.

За словами керівника, на час воєнного стану МТП продовжить функціонувати як центр тимчасового проживання. В подальшому власник не планує стати надавачем соціальних послуг.

В опитуванні взяли участь 17 мешканців МТП, серед яких 35% чоловіків та 65% жінок. Найбільша кількість респондентів, самотні люди похилого віку (60+) — 88%, особи передпенсійного віку — 6%, люди з тяжкими захворюваннями — 6% та особи, які втратили житло через військові дії — 6%.

Усі мешканці проживають у МТП понад один рік. Можливість повернення до власного житла розглядають 29% респондентів, тоді як 71% не планують повертатися. Переважна більшість (94%) не планує подальшого переміщення.

Найактуальнішою потребою є сприяння в забезпеченні термінових базових потреб — її зазначили 88% респондентів. Інші потреби згадувалися значно рідше: юридична підтримка — 24%, надання інформації — 12%, фізична терапія та допомога зі збором документів — по 6%.

Серед тих, хто потребує сприяння в забезпеченні базових потреб, найбільш актуальними є: засоби гігієни (93%), товари першої необхідності (93%), ліки та медичні послуги (93%), продукти харчування (73%) та питна вода (60%). Транспортне переміщення згадували 7%.

З гігієнічних засобів усі респонденти потребують: мило, шампунь, зубну пасту і щітку, вологі серветки, туалетний папір та пральний порошок. Також згадувалися: рушники (93%), засоби догляду за шкірою (79%), антисептик для рук (71%), крем від подразнень та одноразові рукавички (по 64%), гребінець (64%), ємність чи пляшка для гігієни (57%) та губка на ручці (57%). Потреба в підгузках для дорослих — 21%, а в одноразових пелюшках — 7%. Потреби у засобах пересування чи допомозі в побуті не були зазначені.

59% респондентів повідомили, що можуть легко звернутися за необхідною допомогою, 6% — звертаються з певними труднощами, тоді як 24% узагалі не мають можливості звернутися.

Для тих, хто має доступ, основними надавачами виступають: Карітас (73%), інші благодійні організації (64%) та державні установи (36%).

Основними перешкодами в доступі є брак коштів та висока вартість послуг — 80%. Ще 20% зазначили відсутність необхідної інформації. Інші види бар'єрів не виявлені.

Лише 6% респондентів повідомили про наявність перешкод у доступі маломобільних груп до приміщень МТП, тоді як 88% таких проблем не мають. Потреби в покращенні доступності не має 53% мешканців. Водночас 41% зазначили потребу в модернізації ванних кімнат, 12% — у встановленні пандуса або ліфта, 6% — у встановленні перил чи заміні сходів.

Досвід участі у плануванні чи оцінці житлових програм мають 12% респондентів, 88% такого досвіду не мають. Водночас 24% висловили зацікавленість долучитися до таких процесів у майбутньому.

Більшість мешканців (94%) ознайомлені з правилами проживання у МТП. Лише 6% долучаються до утримання МТП за власним бажанням (переважно прибирання), 94% участі не беруть. Обов'язкова участь та санкції за її невиконання відсутні.

Усі респонденти підтвердили, що не отримують рахунків за проживання, що свідчить про повністю безоплатні умови розміщення.

Нікопольська міська територіальна громада

Громада налічує 36 624 особи, серед яких 8 336 — внутрішньо переміщені особи. У громаді функціонує 239 місць тимчасового проживання.

Представник ОМС повідомляє, що в громаді наявні МТП, де переважають особи похилого віку та люди з інвалідністю. Ці центри потребують відновлення, пріоритетними для ремонту та реконструкції є МТП за адресами: м. Покров, вул. Центральна, 49/1, 49/2, та вул. Героїв України, 13.

Громада вважає пріоритетною соціальну послугу «стаціонарний догляд». На балансі громади є комунальні об'єкти, які потенційно можна облаштувати під стаціонарний догляд (до 35 осіб), проте стан цих об'єктів характеризується як потребуючий реконструкції та ремонту. Поточної проектно-кошторисної документації на проведення робіт немає.

Потенціал для створення безбар'єрного доступу існує, але об'єкти потребують значного вдосконалення. Для приведення приміщень до стандартів доступності необхідне проведення ремонтних робіт та облаштування об'єктів відповідно до інклюзивних стандартів.

Представник ОМС повідомляє, що громада не здійснює оцінку потреб мешканців у соціальних послугах відповідно до законодавства (Наказ Мінсоцполітики № 1169-23), однак громада має стратегію розвитку у сфері надання соціальних послуг, зокрема комплексну програму соціального захисту населення та забезпечення потреб ВПО.

На території громади є комунальні та інші надавачі соціальних послуг, здатні забезпечити послугу стаціонарного догляду.

Представник ОМС зазначає, що діючі МТП у громаді продовжать використовуватись як місця тимчасового проживання на час воєнного стану. Громада готова бути надавачем соціальних послуг після реалізації проекту, а також має спроможність забезпечити сталість роботи МТП.

м. Покров, вул. Центральна, 49/2.

МТП розміщене в будівлі комунальної власності та має письмову згоду на використання будівлі як місця тимчасового проживання. У центрі 142 ліжко-місця (71 кімната), фактично проживає 104 особи, серед яких 95 – ВПО. Оплата за перебування не здійснюється.

За словами керівника, технічний стан будівлі потребує поточних ремонтних робіт. Базові комунікації – вода, електрика, тепло та каналізація – у наявності. Із елементів доступності забезпечені широкі двері та доступні санітарно-гігієнічні кімнати. Пандус, ліфт, поручні та інші засоби доступності відсутні, що створює бар'єри для маломобільних груп. Центр визначає потребу в облаштуванні пандусів, санітарно-гігієнічних кімнат та підйомників. У МТП проживає 39 осіб з інвалідністю або обмеженою мобільністю.

Мешканці мають потребу у засобах гігієни, продуктах харчування, доступі до укриття, психологічній підтримці, а також юридичній допомозі. Також є окрема потреба в забезпеченні засобами пересування: необхідні 4 ходунків та 3 палиці.

МТП отримав підтримку від іншого фонду — нещодавно було здійснено заміну вікон на енергозберігаючі, що покращує енергоефективність будівлі.

В подальшому заклад функціонуватиме як місце тимчасового проживання на період воєнного стану. Власник має намір стати надавачем соціальних послуг у майбутньому.

У дослідженні взяли участь 35 мешканців МТП, серед яких 34% чоловіків та 66% жінок. Абсолютна більшість респондентів належить до категорії самотніх людей похилого віку (100%). За тривалістю проживання: 43 % перебувають у МТП менше ніж шість місяців, 57% — від шести місяців до року. Жоден респондент не проживає більше року. Усі респонденти планують залишатися у МТП і не розглядають варіант повернення або переміщення.

Найбільш поширеними потребами є: юридична підтримка (74%), фізична терапія (69%), психоемоційна підтримка (60%), допомога з пересуванням (51%) та забезпечення засобами для мобільності (34%). Інформаційні послуги та підтримка в забезпеченні базових потреб згадувалися в 23%. Менш поширені: фізичне супроводження (17%), допомога в побутових справах (11%) та представництво інтересів (6%).

Серед тих, хто потребує покриття базових потреб, найчастіше згадуються: продукти харчування (100%), ліки та медпослуги (75 %), засоби гігієни (50%) і товари першої необхідності (50%). Серед засобів гігієни ключовими є: мило (100%), шампунь (100%), засоби

для догляду за шкірою (75%) та пральний порошок (100%). Зубна паста, рушники, вологі серветки, туалетний папір та підгузки для дорослих згадувалися 25% респондентів.

Потреба у засобах для пересування включає: ходунки (67%), крісла колісні (33%), палиці (25%), поручні (8%) та душові стільці (17%).

У побутових справах респонденти потребують допомоги із закупівлею продуктів і ліків (100%), супроводу до лікаря чи установ (75%), допомоги у самообслуговуванні (50%) та прибиранні (50%) або приготуванні їжі (25%).

Лише 6% респондентів не мають жодних труднощів у зверненні за допомогою, 31% можуть звертатися частково, 31% — із труднощами, ще 31% — не мають доступу до послуг взагалі. Серед тих, хто не має повного доступу, найчастіше бракує: допомоги з пересуванням (82%), фізичної терапії (64%), юридичної підтримки (46%) та можливостей інтеграції (18%).

Основні бар'єри: нестача інформації (55%), труднощі з транспортом або віддаленість (42%), брак фахівців (39%), відсутність надавачів послуг на місці (24%). Рідше згадувалися: неможливість дістатися (12%), черги (9%), висока вартість (12%).

Серед тих, хто має доступ до допомоги, основними надавачами є: благодійні організації (Карітас — 96%, інші — 100%), державні установи (21%) та приватний сектор (8%). Центр життєстійкості згадувався у 21% випадків.

Про проблеми з доступністю простору МТП повідомили 74% респондентів, про наявність часткових проблем ще 11%. Потреба у встановленні пандуса чи підйомника згадувалася найчастіше (97%), адаптації ванних кімнат — 51%, розширенні дверей — 29%, встановленні перил або модернізації сходів — 17%.

Досвіду участі в плануванні житлових програм не мав жоден респондент, проте 77% зацікавлені долучатися у майбутньому. Майже всі ознайомлені з правилами проживання (97%). До утримання МТП долучаються 83% мешканців за власним бажанням, 3% — через обов'язковість, а 14% не залучені. Найчастіше згадуються прибирання (49%) та чергування на кухні (51%). Санкції за невиконання обов'язків застосовуються в усіх випадках обов'язкової участі (100%).

Рахунків за проживання не отримує ніхто, що підтверджує безоплатність проживання.

П'ятихатська міська територіальна громада

Громада налічує 25 375 осіб, серед яких 1 919 — внутрішньо переміщені особи. У громаді функціонують 2 місця тимчасового проживання (МТП).

Представник ОМС повідомляє, що в громаді наявні МТП, де переважають особи похилого віку та люди з інвалідністю. Ці центри потребують відновлення, пріоритетним для ремонту є МТП за адресою: Дніпропетровська область, м. П'ятихатки, вул. Садова, 116.

Громада вважає пріоритетною соціальну послугу «притулок», при цьому на балансі громади комунальних об'єктів, які можна облаштувати під стаціонарний догляд (до 35 осіб), наразі немає.

Потенціал для створення безбар'єрного доступу є, проте для приведення об'єктів до стандартів доступності необхідно придбання зовнішніх ліфтів, облаштування пандусів, тактильних плиток, знаків та вказівників із шрифтом Брайля, влаштування звукових переходів та покращення пішохідної інфраструктури.

Представник ОМС зазначає, що громада не здійснює оцінку потреб мешканців у соціальних послугах відповідно до законодавства (Наказ Мінсоцполітики № 1169-23) і не має стратегії розвитку у сфері надання соціальних послуг. Для впровадження нових послуг потрібні: додаткове фінансування, підготовка або навчання фахівців, забезпечення матеріально-технічних ресурсів та координація між надавачами послуг.

Діючі МТП у громаді продовжать використовуватись як місця тимчасового проживання на час воєнного стану. Громада готова бути надавачем соціальних послуг після реалізації проекту з ремонту та надання соціальних послуг в МТП, а також має спроможність забезпечити сталість роботи МТП.

м. П'ятихатки, вул. Садова, 116.

Керівник МТП повідомив, що на даний час у центрі проживає 45 осіб, усі – ВПО, і всі ліжкомісця зайняті. Мешканцям не виставляються рахунки за перебування.

Будівля перебуває у комунальній власності, письмова згода на її використання наявна. Загальний технічний стан об'єкта оцінюється як незадовільний. Центр має базові комунікації – воду, тепло, електрику та каналізацію. З точки зору доступності, наявні широкі двері, але для забезпечення повної доступності необхідно облаштувати пандуси, поручні та санітарно-гігієнічні кімнати, адаптовані для людей з обмеженою мобільністю. У МТП проживає 19 осіб з інвалідністю або з обмеженою мобільністю.

Керівник МТП відзначає, що мешканці потребують широкого спектра ресурсів і послуг: продукти харчування, питну воду, засоби гігієни, одяг та взуття, теплий одяг, ковдри та постільну білизну, ліки та медичні послуги, засоби для приготування їжі (плити, посуд, пальне), предмети побуту (меблі, побутова техніка), доступ до енергоресурсів, психологічну та юридичну підтримку, а також допомогу людям з інвалідністю в побуті.

Центр потребує забезпечення засобами для пересування. Керівник зазначив, що потрібні крісла колісні, ходунки та протипролежневі матраци. Регулярної підтримки від благодійних організацій наразі не отримує.

За словами керівника, на час воєнного стану МТП продовжить виконувати функцію місця тимчасового проживання. У перспективі планується використання будівлі як об'єкта для тимчасового житла, а власник має намір стати надавачем соціальних послуг.

Серед 24 опитаних мешканців МТП, 33% становлять чоловіки та 67% — жінки. Переважна частка респондентів це самотні люди похилого віку (60+) — 83%, особи з інвалідністю — 42%, люди з тяжкими захворюваннями — 29%, а також ті, хто втратив житло через військові дії — 75%.

Більшість мешканців перебувають у МТП понад рік (54%), ще 38% — менше півроку. Лише 12% розглядають можливість повернення до власного житла, тоді як 88% не мають таких намірів. Крім того, 75% не планують подальшого переміщення.

Серед потреб мешканців найбільш актуальними є: сприяння в забезпеченні термінових базових потреб (88%), юридична підтримка (54%), допомога в побутових справах (42%), психоемоційна підтримка (29%), допомога зі збором документів (29%), а також фізична терапія й засоби для пересування (по 25%). Потреба в інтеграції в громаду складає - 17%, а в інформаційних послугах 8%. Ніхто з респондентів не зазначив, що не потребує жодної підтримки.

Серед базових потреб найактуальнішими є засоби гігієни (91%), продукти харчування (81%), ліки та медичні послуги (71%). Також потрібними є товари першої необхідності (48%), питна вода (43%) та транспортне переміщення (14%).

Потреби у засобах гігієни: найчастіше згадуються мило (100%), пральний порошок (95%), туалетний папір (95%), шампунь та рушники (по 90%). Вологі серветки потребують 79%, зубну пасту і щітку — 68%. Частина мешканців потребує гребінців (42%), антисептиків (37%), засобів для догляду за шкірою (21%) та кремів від подразнень (16%). Потреба у підгузках для дорослих, одноразових пелюшках чи спеціальних ємностях для гігієни складає від 5 до 11%.

Серед засобів для самостійного пересування мешканці найчастіше потребують палиці (67%). Рідше — ходунків, крисел колісних чи душових стільців (по 17%).

У побутових справах найбільш поширеними є потреби в закупівлі продуктів або ліків (60%), супроводі до лікаря чи установ (50%), а також у догляді за одягом і пранні (40%). Прибирання та приготування їжі є актуальними для 30%. Соціальна взаємодія як згадувалася 20%.

Лише 17% можуть легко звернутися за всіма видами допомоги. 42% зазначають, що можуть звернутися, але не по всі види необхідної допомоги, а ще 21% — звертаються з труднощами. Зовсім не мають доступу до необхідних послуг 21%. Серед тих, хто не має доступу до окремих видів допомоги, найчастіше не вистачає юридичної підтримки (50%), інформаційних послуг (30%), психоемоційної підтримки (20%) та допомоги в побуті чи фізичної терапії (по 20%).

Основними надавачами допомоги, до яких можуть звернутися респонденти, є Карітас (74%), інші благодійні організації (53%) та державний сектор (53%).

Основні перешкоди в доступі — відсутність надавачів допомоги на місці (60%), складність добирання (45%), черги (25%) та нестача інформації (35%). Проблема високої вартості послуг актуальна для 15%.

Питання доступності приміщень МТП для маломобільних груп населення є проблемним: 46% вказали на наявність перешкод, 29% — часткових. Найбільш потрібними покращеннями є модернізація ванних кімнат (63%), встановлення пандуса чи ліфта (46%), заміна сходів або встановлення перил (33%), а також розширення дверних отворів (21%).

Досвід участі у плануванні житлових програм мають лише 4% респондентів, проте зацікавленість у такій участі висловили 46%, що свідчить про потенціал для залучення мешканців.

Більшість опитаних (96%) ознайомлені з правилами проживання. До утримання МТП за власним бажанням долучаються 46% — переважно беруть участь у прибиранні (46%) або чергуванні на кухні (8%). Примусової участі та санкцій немає. Усі респонденти підтвердили, що не отримують рахунків за проживання.

Верхньодніпровська міська територіальна громада

Громада налічує 19 545 осіб, серед яких 2 776 — внутрішньо переміщені особи. У громаді функціонує 1 місце тимчасового проживання, за адресою: м. Верхньодніпровськ, вул. Дедишка, 1.

Представник ОМС повідомляє, що в даному МТП переважають особи похилого віку та люди з інвалідністю. Центр потребує відновлення і є пріоритетним для ремонту.

Громада вважає пріоритетною соціальну послугу «стаціонарний догляд». На балансі громади комунальних об'єктів, які можна облаштувати під стаціонарний догляд (до 35 осіб), наразі немає.

Потенціал для створення безбар'єрного доступу є, проте для приведення об'єктів до стандартів доступності необхідне побудова відповідного приміщення для проживання осіб з інвалідністю і людей літнього віку.

Представник ОМС зазначає, що громада не здійснює оцінку потреб мешканців у соціальних послугах відповідно до законодавства (Наказ Мінсоцполітики № 1169-23) і не має стратегії розвитку у сфері надання соціальних послуг. Для впровадження нових послуг потрібні: додаткове фінансування, підготовка або навчання фахівців, розробка або оновлення нормативної бази, забезпечення матеріально-технічних ресурсів та координація між надавачами послуг.

Діюче МТП у громаді продовжить використовуватись як місце тимчасового проживання на час воєнного стану. Громада не планує ставати надавачем соціальних послуг після реалізації проєкту і наразі не має спроможності забезпечити сталість роботи МТП.

м. Верхньодніпровськ, вул. Дедишка, 1.

На даний момент у центрі проживає 42 особи, усі – ВПО, при загальній кількості ліжко-місць 58. Мешканцям не виставляються рахунки за перебування.

Будівля МТП є державною власністю, письмова згода на використання наявна. Загальний технічний стан оцінюється як незадовільний. Центр забезпечений базовими комунікаціями: вода, тепло, електрика та каналізація. З елементів доступності наявні поручні на сходах. Пандус та інклюзивний санвузол – потребують облаштування. У МТП проживає 11 осіб з інвалідністю або з обмеженою мобільністю.

Мешканці потребують забезпечення засобами гігієни, теплого одягу, ковдр та постільної білизни, ліків та медичних послуг, предметів побуту (меблі, постіль, побутова техніка), а також юридичної допомоги та допомоги людям з інвалідністю в побутових справах. Засоби для самостійного пересування (ходунки, крісла колісні, милиці, палиці) **не потрібні**.

Центр не отримує допомоги від благодійних організацій або фондів.

На думку керівника, в майбутньому центр має змінити вид діяльності, а саме відновити основне призначення будівлі для проживання студентів. Власник не планує ставати надавачем соціальних послуг.

У дослідженні взяли участь 11 мешканців МТП, серед яких 18% чоловіків та 82% жінок. Більшість респондентів — самотні люди похилого віку (91%). Також 36% мешканців мають інвалідність, 27% — важкі захворювання, а 36% втратили житло через військові дії, 18% не мають постійного місця проживання.

9% респондентів перебувають у МТП менше 6 місяців, 27% — від 6 місяців до 1 року, і 64% — понад рік. Лише 9% розглядають можливість повернення до власного житла. 73% респондентів не планують переміщуватися далі.

Найпоширенішими є базові потреби (82%), зокрема продукти харчування (100%), ліки та медичні послуги (67%), засоби гігієни (67%), товари першої необхідності (56%) та питна вода (11%). Серед засобів згадувалися: мило (100%), зубна паста та щітка (100%), туалетний папір (100%), шампунь (83%), пральний порошок (83%), рушники та вологі серветки (67%), гребінець або щітка для волосся (50%), засоби для догляду за шкірою (33%), антисептик для рук (33%)

До інших необхідних видів підтримки та послуг: допомога зі збором і подачею документів (46%), юридична підтримка (36%), психоемоційна підтримка (27%), допомога в побутових справах (27%), заходи для інтеграції в громаду (27%), фізична терапія (18%), засоби для самостійного пересування (18%), перенаправлення до спеціалізованих закладів (18%), надання інформації (9%) та фізичне супроводження (9%).

У побутових справах респонденти потребують допомоги переважно у пранні або догляді за одягом (100%), закупівлі продуктів і ліків (67%), прибиранні та приготуванні їжі (33%) та супроводі до установ (33%). Серед засобів для пересування найпопулярніші ходунки (100%).

Щодо доступу до послуг: 36% легко можуть отримати допомогу, 18% — з певними труднощами, 27% — мають доступ не до всіх видів допомоги, і 18% зовсім не мають доступу до послуг. Серед тих, хто має обмежений доступ, бракує допомоги в побуті, психологічної підтримки, допомоги зі збором документів та сприяння в термінових потребах (по 33%). Основними перешкодами є відсутність надавачів послуг на місці (86%), черги та тривалий процес надання послуг (57%), транспортні труднощі (43%) та брак коштів або висока вартість послуг (29%).

Основними надавачами допомоги є державні сектор (78%), благодійні організації (Карітас — 33%, інші — 67%).

27% повідомляють про перешкоди в доступі маломобільних груп населення до приміщень МТП, про наявність часткових перешкод зазначають 36%. Для покращення доступності необхідно модернізувати ванні кімнати (55%), встановити пандус чи ліфт (46%), замінити сходи на пологі конструкції або встановити перила (27%) та розширити дверні отвори/коридори (9%).

Досвід участі у плануванні житлових програм відсутній у всіх респондентів, проте 36% зацікавлені долучитися. Усі респонденти ознайомлені з правилами проживання. До утримання МТП 55% долучаються за власним бажанням, а 45% не долучені. Найпоширеніші види допомоги: прибирання (100%) та чергування на кухні (16%). Рахунків за проживання не отримує ніхто.

Підгородненська міська територіальна громада

Загальна чисельність населення громади становить 23724 особи, з них 3280 – внутрішньо переміщені особи. На території громади функціонують 3 місця тимчасового проживання.

За словами ключового інформанта, МТП, розташовані за такими адресами "Мотивація жити", вул. Геологів 113, "Довіра Дніпро" вул Харківська 34. У цих локаціях переважно проживають люди похилого віку та особи з інвалідністю.

Респондент зазначив, що послуга “притулку” є однією з ключових потреб громади. Але на жаль на балансі громади немає такого комунального об’єкта який б можна було облаштувати під цю послугу.

Представник ОМС повідомив, що громада не здійснює оцінку потреб мешканців у соціальних послугах відповідно до законодавства (Наказ Мінсоцполітики № 1169-23) та немає стратегій розвитку у сфері надання цих послуг. У громаді є інші надавачі соціальних послуг які можуть забезпечити доступ до притулку або стаціонарного догляду.

На думку ключового інформанта у Підгорянській громаді майбутнє діючих МТП є подальше використання як об’єкту для тимчасового проживання на час воєнного стану.

Якщо проект буде реалізовано громада готова бути надавачем соціальних послуг після його завершення. Але спроможності забезпечити сталість роботи МТП немає.

м. Підгородне, вулиця Геологів, 113.

МТП розташоване в будівлі приватної власності (власник — Кузьменко В.І.) та функціонує на підставі письмової згоди власника. Центр має 58 ліжко-місць, фактично проживає 53 особи, серед яких 49 — внутрішньо переміщені особи. Оплата за проживання не стягується.

Будівля потребує поточних ремонтних робіт. Наявні всі базові комунікації — вода, тепло, електрика та каналізація. Центр має широкий перелік елементів доступності: пандус, ліфт, поручні, широкі двері та доступні санітарно-гігієнічні кімнати. Разом із тим МТП зазначає потребу у вдосконаленні доступності відповідно до стандартів — облаштування пандуса та інклюзивної санітарно-гігієнічної кімнати, а також загального приведення приміщення до вимог ДБН В.2.2-40:2018 та створення розумного пристосування для осіб з інвалідністю. У центрі проживає 15 людей з інвалідністю або з обмеженою мобільністю.

Мешканці потребують забезпечення продуктами харчування, питною водою, засобами гігієни, одягом і взуттям, теплими речами та постільною білизною. Також визначені потреби у ліках і медичних послугах, засобах для приготування їжі, предметах побуту, енергоресурсах, доступі до укриття, а також у психологічній і юридичній підтримці. Є потреба у побутовій допомозі для людей з інвалідністю. Центр потребує засобів для пересування: милиць, ходунків, крісел колісних та інших.

МТП отримує підтримку від благодійних організацій у вигляді засобів для пересування.

Планується, що заклад й надалі функціонуватиме як місце тимчасового проживання протягом воєнного стану. Статус надавача соціальних послуг вже наявний.

У дослідженні взяли участь 9 мешканців МТП, серед яких 67% чоловіків та 33% жінок. Найчастіше респонденти належать до категорій: люди з інвалідністю — 67%, самотні літні люди старше 60 років — 44%, а також по 11% — особи передпенсійного віку, люди з важкими захворюваннями, домогосподарства без стабільного доходу та ті, хто потребує соціальних послуг, але їх не отримує.

Тривалість проживання респондентів у МТП: 56% перебувають тут менше півроку, а 44% — понад рік. Третина мешканців — 33% розглядає можливість повернутися до власного житла, тоді як 67% не планують цього. Переважна більшість — 89% не має наміру далі переміщуватися.

Серед потреб у послугах респонденти найчастіше зазначали сприяння у забезпеченні термінових базових потреб — 100%, допомогу у підготовці документів — 67%, юридичну підтримку та засоби для самостійного пересування — по 56%, а також фізичну терапію — 33%. Частина потребує фізичного супроводу 22% та інформаційних послуг — 11%.

До базових потреб мешканці відносять продукти харчування, засоби гігієни та ліки — 100%, товари першої необхідності та питну воду — по 78 %, транспортне переміщення — 33%.

Серед засобів гігієни найчастіше потрібні мило, шампунь, зубна паста, рушники, засоби догляду за шкірою, гребінці та пральний порошок — по 100%, а також антисептик, рукавички, креми по — 67%, ємності для особистої гігієни 89%. Потрібні також підгузки або урологічні прокладки 44%.

У засобах пересування найбільша потреба у кріслах колісних 60%, ходунках, поручнях та душових стільцях по 40%, тоді як у милицях потребують 20%.

78% можуть звернутися, але не по всі види допомоги, тоді як 22% зовсім не мають можливості звернутися. Серед недоступних послуг найчастіше називали юридичну підтримку — 100%, допомогу з оформленням документів — 86%, сприяння в забезпеченні базових потреб — 71% і реабілітацію 43%. З метою отримання допомоги, мешканці переважно звертаються до державного сектору — 86% та до благодійних організацій — 29%. Основними бар'єрами доступу є неможливість дістатися до місця отримання послуг — 100%, відсутність надавачів допомоги в місці проживання та брак кваліфікованих фахівців по 89%, нестача інформації та черги — 78%, а також висока вартість послуг і нестача коштів — 67%.

78% мешканців повідомили про наявність часткових перешкод в доступі маломобільних груп населення до приміщень МТП. Найнеобхіднішими покращеннями є: розширення дверних отворів та коридорів (100%), встановлення перил або заміна сходів на пологі конструкції (100%), встановлення пандуса або ліфта (89%), модернізація ванної кімнати (89%).

Жоден із респондентів не має досвіду участі в плануванні житлових програм і 100% не зацікавлені долучатися. З правилами проживання ознайомлені 78% мешканців.

До утримання МТП долучаються 89% респондентів (за власним бажанням — 78%, як обов'язкова умова — 11%). Основні види участі: прибирання (63%), чергування на кухні (38%). Санкцій за невиконання обов'язків немає.

На відміну від більшості інших МТП, 67% респондентів повідомили, що отримують рахунки за проживання, тоді як 33% — не отримують.

Дніпровська міська територіальна громада

Чисельність громади становить 986502 особи серед них 180672 це внутрішньо переміщені особи. У громаді працює 44 місця тимчасового проживання.

За словами ключового інформанта МТП які розташовані на таких адресах: вул. Нечуй Левицького, п-т Лесі Українки 13, пров Ялицевий 5, мають потребу у відновленні. У даних місцях проживають переважно особи похилого віку та люди з інвалідністю.

Респондент зазначив що “притулок” є пріоритетною послугою для громади. Під цю послугу на балансі є комунальні об’єкти, які потребують ремонту. Проектно-кошторисної документації на проведення ремонту або реконструкції таких будівель немає. Також такі об’єкти не мають безбар’єрного доступу. Для приведення до стандартів доступності потрібно встановлення ліфтів та пандусів.

Представник ОМС повідомляє, що громада здійснює оцінку потреб мешканців у соціальних послугах відповідно до законодавства (Наказ Мінсоцполітики № 1169-23), але стратегія розвитку у сфері надання соціальних послуг відсутня. У громаді є інші надавачі соціальних послуг які можуть забезпечити доступ до притулку або стаціонарного догляду.

На думку ключового інформанта у Дніпровській громаді майбутнє діючих МТП є подальше використання як об’єкту для тимчасового проживання на час воєнного стану.

Після завершення проєкту з ремонту та надання соціальних послуг у МТП громада висловила готовність і надалі бути надавачем цих послуг. Респондент також зазначив, що громада має достатню спроможність, щоб забезпечити сталість роботи МТП після завершення проєкту.

м. Дніпро, пров. Ялицевий 5.

Центр розрахований на 100 ліжко-місць, наразі проживає 90 осіб, з них усі — внутрішньо переміщені особи. Проживання у МТП частково оплачуване: мешканці роблять благодійний внесок у розмірі 1500 грн на місяць через громадську організацію.

Будівлі перебувають у комунальній власності, письмова згода на використання будівлі як МТП наявна. Загальний технічний стан будівлі незадовільний, проте наявні базові комунікації. Центр частково обладнаний елементами доступності: є пандус, ліфт, широкі двері. Санітарно-гігієнічні кімнати потребують встановлення поручнів та розширення дверей, а також покращення освітлення для безбар’єрного доступу. Наразі в центрі проживає 6 осіб з інвалідністю або з обмеженою мобільністю.

МТП потребує забезпечення базових потреб мешканців: продукти харчування, засоби гігієни, одяг і взуття, предмети побуту (меблі, постіль, побутова техніка), а також пральні машини та холодильники. Для пересування необхідне крісло колісне.

МТП отримує підтримку від благодійних організацій: Карітас, Ресурсний центр НО, Рокада, Team4ua. Планується подальше використання центру як місця тимчасового проживання на час воєнного стану, власник вже має статус надавача соціальних послуг.

У дослідженні взяли участь 20 мешканців МТП, серед яких 40% чоловіків та 60% жінок. До основних категорій вразливості належать: особи, які втратили житло через військові дії (70%), люди похилого віку 60+ (50%), особи з важкими захворюваннями (50%), люди без постійного

місця проживання (35%), особи з інвалідністю (25%), а також родини та особи без постійного доходу (20%). Менш чисельними групами є самотні батьки (10%), сім'ї, що не отримують необхідних соціальних послуг (10%), та багатодітні сім'ї (5%).

25% перебувають в МТП менше 6 місяців, 25% — від 6 місяців до року, та 50% — понад рік. Більшість респондентів (80%) розглядають можливість повернення до власного житла та 70% не планують переміщуватися далі.

Найпоширеніші потреби серед мешканців включають: допомогу із забезпечення термінових базових потреб (50%), фізичну терапію/реабілітацію (40%), допомогу в побутових справах (35%), засоби для пересування та потребу в інформації (по 15%), психоемоційну підтримку (15%), юридичну допомогу та збори документів (по 10%), а також представництво інтересів або перенаправлення (5%).

Серед термінових базових потреб найчастіше згадувались: продукти харчування (90%), ліки та медичні послуги (70%), засоби гігієни (70%), товари першої необхідності (60%), питна вода (30%) та транспортне переміщення (20%).

Серед засобів гігієни найчастіше потребують: мило, шампунь, зубну пасту та щітку (100%), рушники і туалетний папір (по 57%), вологі серветки (43%), підгузки для дорослих, креми та рукавички (по 29%).

Потреби в засобах для пересування включають: палиця (33%) та інші індивідуальні засоби (67%).

Щодо побутових справ, більшість респондентів потребує соціальної взаємодії та подолання ізоляції (86%). Інші запити (приготування їжі, прання, прибирання, закупівлі, самообслуговування, супровід) були на рівні 14%.

Доступ до послуг мають не всі: 25% легко можуть звернутися, 10% мають доступ, але не до всіх видів послуг, тоді як 40% зовсім не мають доступу. Основними перешкодами є: висока вартість послуг (70%), брак коштів (50%), брак інформації (40%), відсутність надавачів послуг (30%), а також черги або тривалий процес надання послуг (20%).

Надавачами допомоги найчастіше є Карітас (71%), інші благодійні організації (43%) та державні установи (29%).

Щодо доступності приміщень: 15% повідомляють про наявність перешкод, 30% — про часткові, тоді як 55% не відчують бар'єрів. Найнеобхіднішими заходами називали: модернізацію ванної кімнати (30%), пандус чи ліфт (5%), пологі конструкції або перила (5%), інші індивідуальні покращення (5%). 65% не бачать потреби в адаптації простору.

Досвід участі у плануванні та оцінці житлових програм мають 30% респондентів, стільки ж зацікавлені брати участь у подальшому плануванні.

Правила проживання в МТП відомі 80% мешканців. До утримання МТП долучаються 80% респондентів: 60% через обов'язковість, 20% за власним бажанням. Найчастіше виконувани види робіт: прибирання (100%), чергування на кухні (63%), колка дров (6%). Також 19% виконують інші види робіт. Половина тих, для кого участь є обов'язковою, зазначили наявність санкцій за невиконання.

80% мешканців цього центру повідомили, що отримують рахунки за проживання.

м. Дніпро, вул. Ясельна 1.

Центр розрахований на 24 ліжко-місця, наразі проживає 24 особи, з них 14 — внутрішньо переміщені особи. Будівля перебуває у приватній власності ТОВ «Реворкс», письмова згода на використання будівлі як МТП наявна. Мешканці сплачують витрати на комунальні послуги.

Будівля потребує поточних ремонтних робіт. Наявні базові комунікації — вода, тепло, електрика та каналізація. Центр має елементи доступності: поручні та санітарно-гігієнічні кімнати. Разом із тим керівник МТП зазначає потребу у покращенні доступності — облаштуванні санітарно-гігієчної та душової кімнат. У центрі проживає 4 людини з інвалідністю або з обмеженою мобільністю.

Мешканці потребують забезпечення питною водою, засобами гігієни, теплим одягом, ковдрами та постільною білизною, ліками та медичними послугами, засобами для приготування їжі (плити, посуд, пальне) та укриттям. В центрі також є потреба в засобах для пересування — кріслах колісних.

МТП отримує підтримку від благодійних організацій, зокрема від Карітас.

Заклад планує й надалі функціонувати як місце тимчасового проживання протягом воєнного стану. Статус надавача соціальних послуг вже наявний.

У дослідженні взяли участь 15 мешканців МТП, серед яких 7% чоловіків та 93% жінок. Переважна більшість респондентів належить до самотніх людей похилого віку (87%) та осіб, які втратили житло через військові дії (87%). Інші категорії вразливості включають: людей з важкими захворюваннями (13%), осіб без постійного місця проживання (13%) та сім'ї або осіб без постійного доходу (13%). Інші категорії вразливості серед учасників опитування не виявлені.

7% мешкають у МТП менше 6 місяців, 27% — від 6 місяців до року, а 67% проживають у центрі понад рік. Більшість респондентів не планують повернутися до власного житла (87%) та не розглядають можливість подальшого переміщення (93%).

Серед потреб мешканців найбільш актуальною є допомога у забезпеченні термінових базових потреб (73%). Також респонденти відзначали потребу у засобах для самостійного пересування (27%), юридичній підтримці (27%), фізичній терапії (13%), побутовій допомозі (7%), інформації (7%) та фізичному супроводі (7%).

Серед термінових базових потреб найчастіше згадувались: засоби гігієни (91%), продукти харчування (73%), питна вода (64%), ліки та медичні послуги (46%), а також товари першої необхідності (9%).

Серед засобів гігієни найбільш необхідними є: рушники (100%), мило та пральний порошок (по 90%), вологі серветки (80%), антисептик (60%), одноразові рукавички (70%), шампунь (50%), а також зубна паста й щітка (30%). Щодо засобів для пересування, основна потреба стосується палиць (75%) та душових стільців (50%).

47% мешканців легко можуть звернутися по всі необхідні види допомоги, 20% — отримують підтримку з певними труднощами, ще 7% можуть звернутися лише за частиною послуг, тоді як 7% не мають можливості отримати допомогу, Недоступною послугою для певної частини респондентів є юридична підтримка (100%).

Основними перешкодами у доступі респонденти називають: черги та тривалий процес отримання послуг (40%), брак коштів (20%), відсутність надавачів послуг (20%), неможливість дістатися до місця надання послуг (20%), нестачу інформації (20%) та брак кваліфікованих фахівців (20%). Основним надавачем послуг є Карітас (91%), тоді як державний сектор відіграє менш значну роль (9%).

Щодо доступності приміщень, 20% респондентів повідомили про наявність перешкод, 7% — про часткові, тоді як 73% не виявляють труднощів. Серед необхідних адаптацій найчастіше згадують модернізацію ванної кімнати (80%).

Лише 7% мешканців мають досвід участі у плануванні житлових програм, проте 27% зацікавлені долучатися до таких процесів у майбутньому.

Правила проживання в МТП відомі 93% респондентів. Мешканці долучаються до утримання МТП: 80% за власним бажанням і 20% у межах обов'язкових вимог. Найчастіші види робіт — прибирання (100%) та чергування на кухні (93%). Санкцій за невиконання обов'язкових робіт немає. Жоден з мешканців не отримує рахунків за проживання.

Любимівська сільська територіальна громада

Загальна чисельність населення громади становить 3395 особи, з них 426 – внутрішньо переміщені особи. На території громади функціонують 2 місця тимчасового проживання.

За словами ключового інформанта, МТП, розташовані за такими адресою с. Любимівка, вул. Передова 13. Ця комунальна власність передана в оренду БО "БФ" Сприяння та розвитку" і потребує відновлення. У цих локаціях переважно проживають люди похилого віку та особи з інвалідністю.

Респондент наголосив, що послуга “притулку” є однією з ключових потреб громади. Для її забезпечення на балансі громади є комунальні будівлі, проте вони потребують ремонту. Проектно-кошторисна документація для проведення ремонту чи реконструкції відсутня. Крім того, ці об’єкти не відповідають вимогам безбар’єрності — для забезпечення доступності необхідне фінансування.

Представник ОМС зазначив, що громада проводить оцінку потреб населення у соціальних послугах відповідно до чинного законодавства (Наказ Мінсоцполітики №1169-23). Водночас стратегія розвитку системи соціальних послуг у громаді наразі відсутня. На території громади інші надавачі соціальних послуг, які можуть забезпечити послугу притулку або стаціонарного догляду - відсутні. Для запровадження цих послуг потрібне додаткове фінансування та навчання фахівців.

На думку ключового інформанта у Любимівській громаді майбутнє діючих МТП є подальше використання як об’єкту для тимчасового проживання на час воєнного стану.

Після завершення проекту з ремонту та організації соціальних послуг у МТП громада заявила про готовність продовжувати їхнє надання власними силами із гарантією фінансування. За словами респондента, громада володіє необхідною спроможністю для забезпечення безперервної роботи МТП після закінчення проекту.

с. Любимівка, вул. Передова 13

Центр розрахований на 120 ліжко-місць, наразі проживає 114 осіб, з них усі — внутрішньо переміщені особи. Будівля перебуває у комунальній власності, письмова згода на використання будівлі як МТП наявна. За словами керівника центру, мешканцям не виставляються рахунки за перебування.

Будівля потребує поточних ремонтних робіт. Наявні базові комунікації — вода, тепло, електрика та каналізація. Центр має базові елементи доступності: пандус, поручні, широкі двері та доступні санітарно-гігієнічні кімнати. Разом із тим керівник МТП зазначає потребу у

покращенні доступності — переоблаштуванні пандуса. У центрі проживає 18 осіб з інвалідністю або з обмеженою мобільністю.

Мешканці потребують забезпечення продуктами харчування, питною водою, засобами гігієни, одягом та взуттям, теплим одягом, ковдрами та постільною білизною, засобами для приготування їжі (плити, посуд, пальне), предметами побуту (меблі, постіль, побутова техніка), доступом до енергоресурсів (електроенергія, газ, паливо), укриттям, юридичною допомогою, а також допомогою людям з інвалідністю в побутових справах.

Є потреба в забезпеченні засобами для самостійного пересування — ходунками, кріслами колісними, палицями та милицями.

МТП отримав підтримку від благодійних організацій у вигляді ремонту та облаштування приміщень.

Заклад планує й надалі функціонувати як місце тимчасового проживання протягом воєнного стану. Власник МТП має намір у подальшому стати надавачем соціальних послуг.

У дослідженні взяли участь 45 мешканців МТП, серед яких 24% чоловіків та 76% жінок. Переважна більшість респондентів належить до самотніх людей похилого віку (64%) та осіб, які втратили житло через військові дії (60%). Інші категорії вразливості включають: людей з інвалідністю (27%), людей з важкими захворюваннями (22%), осіб передпенсійного віку (7%), багатодітні сім'ї (4%), осіб без постійного місця проживання (4%), сім'ї або осіб без постійного доходу (2%) та тих, хто потребує соціальних послуг, але їх не отримує (4%).

22% мешкають у МТП менше 6 місяців, 49% — від 6 місяців до року, а 29% проживають у центрі понад рік. Більшість респондентів планують повернутися до власного житла (82%) та не розглядають можливість подальшого переміщення (89%).

Серед потреб мешканців найбільш актуальною є допомога у забезпеченні термінових базових потреб (93%). Також респонденти відзначали потребу у юридичній підтримці (36%), психоемоційній підтримці/консультаціях психолога (27%), засобах для самостійного пересування (20%), допомозі зі збором документів (11%), фізичній терапії та реабілітації (7%), наданні інформації (7%), фізичному супроводі (7%), заходах інтеграції в громаду (7%) та допомозі в побутових справах (4%).

Серед термінових базових потреб найчастіше згадувались: продукти харчування (100%), ліки та медичні послуги (100%), засоби гігієни (100%), товари першої необхідності (98%), питна вода (91%) та транспортне переміщення (57%).

Серед засобів гігієни найбільш необхідними є: мило, шампунь, зубна паста та щітка, пральний порошок (100%), креми для догляду за шкірою та від подразнень (93%), одноразові рукавички (93%), підгузки для дорослих та одноразові пелюшки (88%), рушники (95%), вологі серветки

(95%), антисептик для рук (95%), ємності або пляшки для гігієни (95%) та губки/мочалки на ручці (95%). Щодо засобів для пересування, основна потреба стосується палиць (78%), милиць (33%), ходунків (22%) та душових стільців (11%).

Лише 2% мешканців легко можуть звернутися по всі види необхідної допомоги, 53% отримують підтримку з певними труднощами, 18% можуть звернутися лише за частиною послуг, 9% не мають можливості отримати допомогу, а 18% не потребують звертатися. Недоступною послугою для частини респондентів є юридична підтримка (38%) та допомога у забезпеченні термінових базових потреб (75%).

Основними перешкодами у доступі респонденти називають: відсутність необхідної інформації (64%), брак кваліфікованих фахівців (61%), високу вартість послуг або брак коштів (39%), черги та тривалий процес отримання послуг (36%), неможливість дістатися до місця надання послуг (31%) та відсутність надавачів допомоги в місці перебування (22%). Основним надавачем послуг є державний сектор (94%), тоді як благодійні організації (Карітас та інші) відіграють меншу роль (по 18%).

Щодо доступності приміщень, 2% респондентів повідомили про наявність перешкод, 24% — про часткові, тоді як 73% не виявляють труднощів. Серед необхідних покращень найчастіше згадують заміну сходів або встановлення перил (18%), модернізацію ванної кімнати (13%), встановлення пандуса або ліфта (13%), розширення дверних отворів/коридорів (13%).

51% мешканців мають досвід участі у плануванні житлових програм, проте лише 38% зацікавлені долучатися до таких процесів у майбутньому.

Правила проживання в МТП відомі 96% респондентів. Мешканці долучаються до утримання МТП: 84% за власним бажанням та 11% у межах обов'язкових вимог. Найчастіші види робіт — прибирання (98%) та чергування на кухні (74%). Санкцій за невиконання обов'язкових робіт немає. 96% мешканців отримують рахунки за проживання, що суперечить інформації наданій керівником МТП.